

Kauniainen Kv & Kh	
Grankulla Stf & Sts	
Saap. Anl.	10 -11- 2025
DNo 511/00.02.10.00/2025	

Varhaiskasvatuksen palveluverkon tarkastelu

Kauniaisten strategian yksi tavoite on olla Suomen vetovoimaisin mm. laadukkaan varhaiskasvatuksen, tasa-arvoisen ja turvallisen oppimisympäristön sekä toimivan kielikylpytalon saralla. Tavoitteen kannalta on keskeistä, että kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöt haluavat tulla meille töihin varhaiskasvatuspalveluihin ja että he haluavat jatkaa meillä pitkään. Tämä luo turvaa ja jatkuvuutta pienten lasten arkeen. Luonnollisesti on myös tärkeää, että lasten kasvamiselle ja työn tekemiselle on hyvät ja turvalliset puitteet.

Suomenkielisen kasvatus- ja koulutusvaliokunnan tulisi tarkastella varhaiskasvatuksen palveluverkkoa ja varmistaa kielikylpy-yksikön toimintaedellytykset tiloissa, joissa henkilöstön veto- ja pitovoima ovat korkealla tasolla ja joissa pidemmällä aikavälillä toimintaa voidaan kasvattaa sisarusryhmillä. Kielikylpy-yksikössä on ollut isoja haasteita sisäilmaongelmien kanssa ja siitä johtuen myös henkilöstön veto- ja pitovoiman kanssa. Kielikylpy-yksikössä on korkea käyttöaste ja se voi tilakeskuksen mukaan vaikuttaa tilojen kuormitukseen.

Uudellamaalla lasten määrän arvioidaan kasvavan toisin kuin muualla Suomessa. Suomenkieliseen varhaiskasvatukseen saatetaan tarvita lisätiloja tulevaisuudessa. Suomenkielisen alakoulun ratkaisun tarkentuessa selviää, saadaanko esiopetukseen tiloja koulun yhteyteen vai tarvitaanko lisää vaka-kiinteistöjä. Kielikylpy-yksikön toiminnan kehittämisen kannalta tulisi kuitenkin tarkastella sijoittumista nykyisten kiinteistöjen puitteissa, sillä uusista kiinteistöistä ei ole apua akuutteihin haasteisiin. Jos suomenkieliseen varhaiskasvatukseen tarvitaan lyhyellä aikavälillä lisäkapasiteettia, sitä on helpompi löytää pienemmälle lapsimäärälle kuin kokonaisuudelle kielikylpy-yksikölle.

Valiokunnan tulisi tarkastella varhaiskasvatuksen palveluverkkoa 2026 elokuussa alkavan toimikauden osalta mitään käytettävissä olevaa vaihtoehtoa pois sulkematta: olisiko kielikylpy-yksikölle löydettävissä olemassa olevista kiinteistöistä tilat, joista saataisiin yksikön toiminnalle henkilöstön ja lasten kannalta toimiva ratkaisu pidemmäksi aikaa. Nykyisten esikoululaisten siirtyessä kouluun elokuussa 2026, palveluverkkoon on mahdollista tehdä muutoksia ja aloittaa esim. siirtyminen toiseen kiinteistöön. Myös vaihteittain tapahtuvaa siirtymää tulisi voida arvioida osana kokonaisratkaisua, jos se auttaisi löytämään sopivan ratkaisun ja näin voitaisiin minimoida tai jopa välttää lasten siirtäminen yksiköiden välillä.

Parhaassa tapauksessa tarkastelun tuloksena sisäilmaongelmiin löytyisi toimiva ratkaisu, joka ei vaadi merkittäviä investointeja tai kustannusten lisäyksiä ja joka palvelisi kielikylpytoimintaa pitkällä tähtäimellä ja toiveita toiminnan laajentumisesta ja sisarusryhmien muodostamisesta. Henkilöstön työskentelyn jatkuvuuden turvaamiseksi tulisi toimia suunnitelmallisesti niin, ettei muutoksista synny tarpeettomia uudelleenjärjestelyjä.

Perustelut ja taustaa

- Sisäilmaoireita on käsitelty sisäilmatyöryhmässä vuodesta 2022 alkaen ja tehty erilaisia tutkimuksia ja pieniä korjaustoimia. Tilannetta on pyritty helpottamaan ilmanpuhdistimilla. Oireet kuitenkin jatkuvat ja osa henkilöstöstä on siirtynyt jo muualle.
- Kielikylpyammattilaisia on ylipäänsä vähemmän ja työskentelytilat ovat olennainen keino kilpailla hyvistä työntekijöistä.

- **Kaikkia varhaiskasvatuksen toimintoja ei voida tarjota yksikössä samalla tavalla kuin muissa yksiköissä, koska kaikki ammattilaiset eivät voi työskennellä yksikön tiloissa, joten lapset ovat eriarvoisessa asemassa muiden yksiköiden palveluihin ja mahdollisuuksiin nähden.**
- FCG on selvittänyt varhaiskasvatuksen palveluverkon vaihtoehtoja (SOVV 4.12.2024) ja todennut, että "Kielikylpyopetuksen nykyiset tilat ovat tulleet ns. tiensä päähän ja kielikylpyryhmille tulee löytää uudet tilat." Lisäksi FCG:n selvityksessä todettiin: "Varhaiskasvatuslaki edellyttää terveellisen ja turvallisen kasvuympäristön tarjoamista varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella. Selvityksen perusteella nämä edellytykset Kielikylpy Grani Språkbud rakennuksen osalta eivät täyty. Laki on kuntaa velvoittava ja kunnan on toimittava edistääkseen lain toteutumista."
- Kielikylpylle ei ole tilakeskuksen mukaan mahdollista saada korvaavaa väliaikaista parakkia nykyisen tilalle (valtuustoaloite YLV 28.10.2025). Siksi olisi tärkeää tarkastella muita taloudellisilta vaikutuksiltaan vähäisempiä ratkaisuvaihtoehtoja KASKOVin valtuuksien puitteissa.
- Tilakeskus on todennut, että kesän jälkeen 2/14 työntekijästä on ilmoittanut kesän jälkeen työterveyteen oireista. Raportoitujen lukujen lisäksi tulisi kartoittaa tilannetta varhaiskasvatuksen vastuuhenkilöiltä. Luvut eivät huomioi muualle siirtyneitä, eikä sitä että ilmoitusten tekemiseen on voitu ymmärrettävästi väsyä tilanteen jatkuessa. Silti on totta, että sisäilmaepäilyjen käsittelyprosessi on tärkeä ja oireiden jatkuessa työntekijöitä tulee kannustaa olemaan yhteydessä työterveyteen.
 - Tällä hetkellä tilakeskus seuraa tilannetta yhteistyössä päiväkodin kanssa, olosuhdemittauksia jatketaan ja kohteessa tehdään seurantakäynti ja ulkopuolisen asiantuntijan haastattelut henkilöstölle. Arvioinnin tuloksia voidaan hyödyntää osana vaka-palveluverkon tarkastelua.
- Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta on päättänyt kielikylpytoiminnan jatkamisesta nykyisissä tiloissa mm. siksi, että kielikylpytoiminnan sijoittumisen ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen yhteyteen on katsottu tukevan tiivistä yhteistyötä ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen kanssa ja siirtymistä asteittain Kasabergets daghemin vapautuneisiin tiloihin.
 - Yksiköiden yleistä yhteistyötä voidaan kuitenkin tehdä, vaikka yksiköt sijaitisivat eri paikoissa.
 - Kasabergetin yksikkö palvelee ruotsinkielistä varhaiskasvatusta kaupungin ainoana yksikkönä eikä sieltä ole tiedossa vapautuvia tiloja kielikyllyn tarpeisiin lähitulevaisuudessa.
- Viranhaltijat esittivät 4.12.2024 palveluverkon kehittämistä niin, että kielikylpyryhmät siirtyisivät Tammikumpuun. Sivistystoimenjohtaja jätti eriävän mielipiteen Kielikylpy Grani Språkbud -päiväkotikiinteistössä koettujen sisäilmaongelmien vuoksi, kun valiokunta päätti jatkaa toimintaa samoissa tiloissa. Kauniaisten vihreiden valiokunnan jäsenen ehdotuksesta valiokunta edellytti päätöksessään, että sisäilmatilannetta seurataan ja tarpeen mukaan käynnistetään toimenpiteitä.
- Kielikylpy-yksikössä on korkea käyttöaste ja se voi tilakeskuksen mukaan vaikuttaa tilojen kuormitukseen. Voi siis olla, että tilat eivät riitä kielikylpy-yksikön henkilömäärälle.
- Pienemmille sisaruksille toivottu ryhmää ja tämä voisi onnistua toisissa tiloissa.
- Työnhakijat ja lasten vanhemmat saavat tietoa sisäilmahaasteista julkisista päätösasiakirjoista ja verkostoistaan. Aktiivinen viestintä ja ratkaisun etsiminen on tarpeen, jotta henkilöstö ei vaihdu, uusia työntekijöitä saadaan rekrytoitua ja vanhemmilla on huoleton olo lastensa ympäristöstä.

Haasteiden jatkuessa on todettava tarve toimenpiteille ja arvioitava varhaiskasvatuksen palveluverkkoa, löytyisikö kielikylpy-yksikön sijoittumiselle vaihtoehtoja.

Kauniaisissa 10.11.2025

Suvi Kiesiläinen
Sonja Ahtiainen
Melina Näättänen

Fredrik Waselius
Nina Colliander-Nyman

Taisto Miettinen
Sami Niemi